

Åtgärdsvalsstudie Hemmesta – sammanställning från Workshop Förstå situationen

Åtgärdsvalsstudie – metod i tidig planering

Flexibel och situationsanpassad, kunskap- och dialogbaserad studie med tydlig dokumentation.

Åtgärdsvalsstudie Hemmesta - sammanställning från Workshop Förstå situationen

Tid: Fredag 6 november 2015, kl 9.30-15.00

Plats: Värmdö kommunhus, Värmdösalen

Inbjudna:

Värmdö kommun	Jonas Wahlström AB Hvalfisken	Fågelklubben
Trivector	Södra Kopparmora	Länsstyrelsen
Trafikverket	Norra Kopparmora	Försvarsmakten
Trafikförvaltningen	Bullandö Samfällighetsförening	Thomas Hammar
Hemmesta skola	Torsby Samfällighetsförening	Företagarförening
Svensk Byggekultur AB	Hemmesta Södra Vägörening	Friluftsförbundet Värmdö
PEAB	Torshäll Samfällighetsförening	LRF
Carl Einar Lax /Kalvandö gård	Hagaberg Samfällighetsförening	Keolis
Hemmestaberg på Värmdö AB	Naturskyddsföreningen	Orienteringsklubben
L E Lundberg		

Deltagare:

Magnus Birke	Svensk Byggekultur AB	Lennart Rolf	Hagaberg
Erik Barkman	Svensk Byggekultur AB	Magnus Olsson	Keolis
Peter Elmlund	Svensk Byggekultur AB	Fredrik Johansson	Keolis
Marcus Wallin	L E Lundberg	Arvid Dimic	Hemmesta Skola
Sven Persson	Södra Kopparmora	Matilda Feldt	Hemmesta Skola
Ingrid Westman	Torsby Samfällighetsförening	Olivia Edström	Hemmesta Skola
Markus Aggefors	Hemmesta Södra Vägörening	Amanda Haugen	Hemmesta Skola
Tommy Ahlsved	Hemmesta Södra Vägörening	Wilma Rosenberg Lindahl	Hemmesta Skola
Anders Liljeblad	Torshäll Samfällighetsförening	Patrik Stenberg	Värmdö kommun
Gunnar Lindberg	Torshäll Samfällighetsförening	Ann Hagström	Värmdö kommun
Sophie Dahllöf	Torshäll Samfällighetsförening	Andreas Dahlberg	Värmdö kommun
Tom Arnbom	Fågelklubben	Josefin Johansson	Värmdö kommun
Thomas Hammar	Thomas Hammar	Paula Ränbäck	Värmdö kommun
Gunnar Lundmark	Friluftsförbundet Värmdö	Vivica Jansson	Värmdö kommun
Leif Rinman	Friluftsförbundet Värmdö	Erik Sjauna	Trivector
Micke Windahl	LRF	Erik Dahlén	Trivector

Om workshopen

På workshopen samlades deltagare från olika organisationer för att tillsammans ge sin bild av förutsättningarna.

Workshopen var en del i åtgärdsvalsprocessens steg ”Förstå situationen”. Syftet med workshopen var att samla in kunskap från berörda intressenter för att skapa en gemensam förståelse för vilka problem som ska lösas och hur förutsättningarna ser ut.

I denna åtgärdsvalsstudie planeras två workshops. Den 6 november handlade det om att förstå problemet. Ytterligare en workshop om möjliga åtgärder och lösningar sker den 18 december 2015.

Åtgärdsvalsstudie – metod i tidig planering

Flexibel och situationsanpassad, kunskap- och dialogbaserad studie med tydlig dokumentation.

Programmet för workshopen innehöll följande delar:

- Information om syftet med studien och metodiken för åtgärdsval.
- Redovisning av förutsättningar avseende trafik, miljö, bebyggelseplanering, befintliga mål mm.
- Workshop om vad som är viktigt att utveckla respektive bevara i utredningsområdet.
- Workshop om mål för de åtgärder som ska tas fram i nästa steg.

Se powerpoint från workshopen för mer information.

Genomgång av dagens program av Erik Sjaunja, Trivector.

Sammanfattning av största utvecklingsbehoven vad som är viktigast att bevara i området

Under workshopen identifierades och utvecklades en stor mängd utvecklingsbehov och bevarandevärden. Nedan är dessa sorterade och sammanfattade under rubrikerna "Bebyggelseutveckling", "Trafiksystemet", och "Natur, miljö och friluftsliv".

1.1.1 Bebyggelseutveckling

Behov av att utveckla Hemmesta centrum med trevligare miljö och bättre utbud (mötesplatser, service mm). Önskemål som lyftes fram var:

- Bebyggelse som fogar samman utspridda stadsdelar
- Utveckla blandstad
- Arkitektur med lokal karaktär
- Tillgång till skärgårdsmiljöer
- Bygg ut Hemmesta centrum även mot öst
- Däcka över Skärgårdsvägen
- Tät bebyggelse, högst 2-5 våningar
- Mötesplats för ungdomar
- Bostäder vid "Gamla Bygg-Ole", Hemmestahöjden, Hästhagen

Önskemål om att *bevara* skärgårdskaraktären, idrottsanläggningar, restauranger, livsmedelsbutik och småskaligheten i Hemmestas bebyggelse. Även de mindre grönområden som finns inom bebyggelsen är värdefull.

Thomas Hammar som arbetar med ny detaljplan för Hemmesta centrum redovisade nuvarande planer.

Erik Barkman redovisade tankar kring utveckling i området Storskogen.

1.1.2 Trafiksystemet

En övergripande synpunkt var att trafikfrågorna måste hanteras utifrån ett helhetstänkande som tar hänsyn till hela kommunens utveckling. Inspel om vikten av att minska bilberoendet för att klara det framtida resandet och att satsning på nya vägar istället främjar bilresande. Utveckling av kollektivtrafiken med bättre framkomlighet, ökat turutbud i lågtrafik, förbättrade hållplatser och förlängning av befintliga linjer till Torsby och Siggesta.

Problem med dåliga och ej sammanhängande gång- och cykelvägar, bland annat till och från skolor. Belysningen behöver utvecklas längs gång- och cykelvägar. Dålig cykelförbindelse från Hemmesta till Mölnvik.

Specifika punkter som pekades ut för biltrafiken var vid anslutningar från Hemmesta, Kolvik och G:a Torshäll. Bullerproblematik finns längs både väg 222 och 274. Vid Hemmesta vägskalet påpekades behov av bättre trafiklösning. Trafikstörningar på väg 222 vid infart Hagaberg (även buller, trafiksäkerhet). Framkomlighetsproblem upplevdes också vid Ålstäket. För biltrafiken fanns även behov av mer infartsparkeringar och även infartsparkeringar längre ut på Värmdö.

Trafiken till och från skolorna behöver ses över eftersom många skjutsar barnen i bil. Bland annat finns behov av bättre gång- och cykelvägar och mopedparkering. Viktigt att *bevara* var vägen mellan Hemmesta centrum och skolorna, infartsparkeringar och gång- och cykelvägar från centrum till skolor och idrottsanläggningar.

1.1.3 Natur, miljö och friluftsliv

Ann Hagström, kommunekolog i Värmdö, redovisade kända värden för natur- och friluftsliv.

I takt med att Hemmesta växer påpekades behov av större ytor för rekreation och friluftsliv. Behov av att utveckla våtmarker och biologisk mångfald. Önskemål om ett samhälls-ekonomiskt perspektiv på nyttan av friluftsliv.

Många underströk vikten av att *bevara* de värden som finns i området idag för natur och friluftsliv. Att bevara sammanhängande områden är viktigt för att inte fragmentisera värden. Följande lyftes fram:

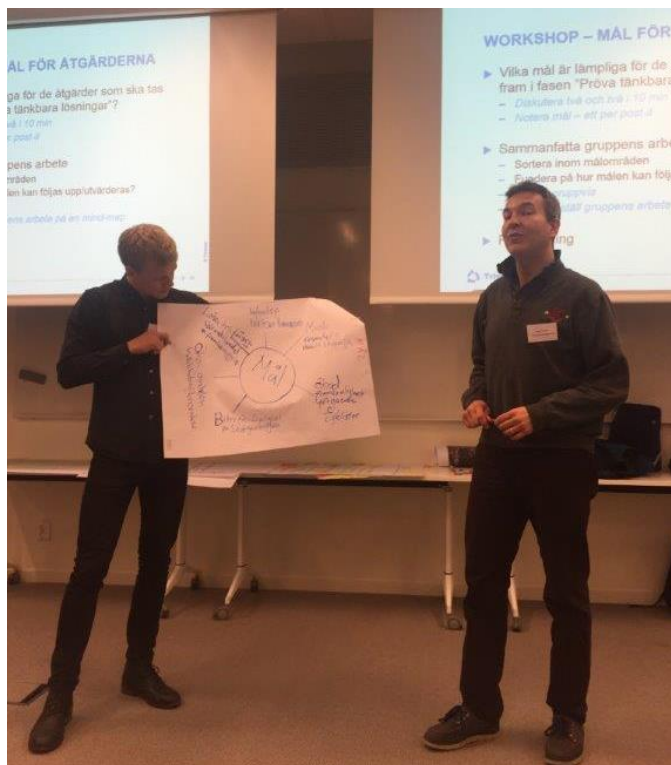
- Hemmesta sjöäng
- Bevara grönkilen i området
- Sammanhängande grönområden som Storskogen för friluftsliv, inkl motionsspår och vandringsleder (Värmdöleden)
- Viltstråk som kräver stora områden
- Tysta områden som inte utsätts för buller.
- Värna strandskydd
- Beakta naturvärden
- Åkermark
- Biologisk mångfald

Sammanfattning av workshop om mål

Workshopen om mål syftade till att hitta lämpliga mål för de åtgärder som ska tas fram i fasen ”Pröva tänkbara lösningar”.

Synpunkter kom även på målen för själva åtgärdsvalsstudien, och där pekades på behov av att:

- Samordna processerna för studier av trafik, centrumutveckling Hemmesta och åtgärdsvalsstudien.
- Att det i målet för studien ska framgå att även utreda ett alternativ som inte innebär ny vägdragning. Även att utreda alternativa vägdragningar vid behov.
- Utreda trafikmönster, farligt gods och tung trafik

Redovisning av mål från en av de fyra arbetsgrupperna.

Nedan följer en sammanfattning av förslagen på mål.

Övergripande mål bör handla om att skapa en hållbar och långsiktig helhetslösning (som tar hänsyn till framtida bebyggelse). Lösningar inom utredningsområdet ska inte skapa problem på andra ställen. Hitta en balans mellan trafikutveckling, bebyggelseutveckling och bevarande av natur och friluftsliv.

Mål bör omfatta bättre framkomlighet på Skärgårdsvägen och kortare restider för genomgående trafik, busstrafik. Framkomligheten ska öka för gående och cyklister. Trafikförsörjningen inom och genom Hemmesta ska vara god.

Mål bör omfatta resmönster och handla om att fler ska resa kollektivt och gå och cykla. Även förslag att minska pendlingsresandet genom att utveckla lokala arbetsmarknaden. Trafiksäkerhet viktigt.

Mål bör omfatta att bevara områden för djur, natur, friluftsliv och rekreation. Att stärka tillgängligheten till friluftsliv och natur. Ev ny infrastruktur behöver anpassas till områdets natur och småskalighet.

Mål bör omfatta att utveckla Hemmesta centrum med bostäder, arbetsplatser och mötesplatser. Även önskemål om att inte förtäta vilket delvis pekar i en annan riktning. Stadsbyggnaden behöver behålla platsens själ och småskalighet. Bebyggelseutvecklingen behöver ta hänsyn till tillgänglig infrastruktur. Viktigt med ökad trygghet.

2 Bruttosammanställning från workshop

2.1 Vilka är de största utvecklingsbehoven – problem och brister – i området?

Övergripande

Helhetstänkande

Minska bilberoendet

Nya vägar främjar bilen....

Minst 4 m körfält för jordbruksmaskiner (gäller nya vägar)

Kollektivtrafik

Öka turutbud lågtrafik

Framkomlighet

Förläng 474 till Torsby

Kolltrafik till Torsby och Siggesta

Hållplatser

Cykel/moped

Dåliga cykelvägar Hemmesta C- Mölnvik och till/från skolor

Cykelvägar

Utveckla cykelverksamhet såsom ”bikepark”

Mopedparkering (Hemmesta skola)

Utveckla g/c-belysning

Möjlighet att cykla till skolan från Torsby från åk 3 (Kyrkskolan + Hemmesta skolor)

Sammanhängande gc-vägar

Skoltrafik

Se över trafik till från skola, förskola (ej säckgator)

Parkering

Infartsparkering längre ut

Mer infartsparkeringsytor

Väg 274

Utfarter från Hemmesta, Kolvik och G:a Torshäll

Buller

Hemmesta vägskäl: bättre fördelningslösning

Utveckla Skärgårdsvägen till stadsgata

Utveckla till boulevard

Väg 222

Trafikstörningar på väg 222 vid infart Hagaberg (även buller, TS)

Bullerskydd

Sänkt hastighet Grills udde till golfbanan

Framkomlighet/tillgänglighet

Förbättra framkomlighet vid Ålstäket (befarad propp...)

Öppna möjlighet till nya lokalgator

Se över gatenätet och säkerställ passager

Båtpendling

Natur

Biologisk mångfald, utveckla våtmarker

Bebyggelseutveckling

Miljö Hemmesta centrum

Utveckla miljön, bättre utbud

Bebyggelse som fogar samman utspridda stadsdelar

Utveckla blandstad

Saknas mötesplatser

Arkitektur med lokal karaktär

Tillgång till skärgårdsmiljöer

Bygg ut Hemmesta centrum även mot öst

Däcka över Skärgårdsvägen

Tät bebyggelse, högst 2-5 våningar

Mötesplats för ungdomar

Bostäder vid "Gamla Bygg-Ole", Hemmestahöjden, Hästhagen

Friluftsliv

Mer folk: behov av större rekreationsytor

Utveckla natur och friluftsliv

Samhällsekonomiskt perspektiv på friluftsliv

2.2 Vad är viktigast att bevara – vad fungerar bra – i området?

Hemmesta sjöäng

Motionsspår

Storskogen för friluftsliv

Behåll Värmdöleden

Idrotten vid Hemmesta skola

Vägen mellan _Hemmesta centrum och skolorna

Konsum! Konsumvägen upp till skola

Restaurangerna

Storskogen – sammanhängande

Tillgänglighet till friluftsliv, rekreation, motion

Tysta områden

Bebehåll småskalighet i bebyggelse

Bibehåll grönområden inom bebyggelse

Strandskydd värnas

Beakta naturvärden

Infartsparkeringar

Åkermarken har ett värde

Biologisk mångfald

Grönkilen

Bevara skärgårdskaraktären

G/c-vägar från centrum till skolor och idrott

Skyddsvärda områden kräver helhetsperspektiv (för att inte fragmentisera)

Viltstråk kräver stora områden

2.3 Vilka mål är lämpliga för de åtgärder som ska tas fram i fasen "Pröva tänkbara lösningar"?

Mål för ÅVS

Samordning processer trafik – centrumutveckling och ÅVS
Utreda trafikmönster mer detaljerat
Utreda farligt gods och tung trafik + åtgärder
Alternativa vägdragningar

Övergripande

En hållbar och långsiktig helhetslösning (hänsyn till framtida bebyggelse)
Balans mellan trafikutveckling, bebyggelseutveckling och bevarande av natur och friluftsliv
Lösningar vid Hemmesta ska inte skapa problem på andra ställen

Tillgänglighet

Ökad tillgänglighet för genomgående trafik
Kortare restider
Bättre framkomlighet på Skärgårdsvägen
Ökad framkomlighet för gående och cyklister
God trafikförsörjning inom och genom Hemmesta, och trafiksäkerhet

Hållbara resor

Fler resa kollektivt
Få fler att gå och cykla
Förbättra cykelpendlingsstråk
Minska pendlingsresandet (kontorshotell)

Naturvärden

Stärk friluftsliv och naturområdet
Bevara områden för djur, natur, friluftsliv och rekreation
Anpassa infrastruktur till småskaligheten, naturen

Bebyggelseutveckling

Inte förtäta
Tryggare i centrum
Utveckla Hemmesta centrum som mötesplats och varierat boende och arbetsplats
Utveckla Hemmesta till stadsbyggnadskaraktär med bebehållen småskalighet och platsens själ
Anpassa bebyggelse till infrastruktur

Specifika åtgärder

Infartsparkeringar Hemmesta vägsäl, Saltarökorset, Stadsvall/Värmdö kyrka
Kollektiv: direktlinjer mot Sthlm